

زمان ۱۶ سوال

پایه دهم تجربی ، یازدهم تجربی

مدرسه گروه آموزشی بیوگراوند

شماره آزمون سری اول (سوالات کنکور)

مبحث تابع و معادله درجه ۲ (فصل ۴ دهم ، فصل ۱ یازدهم)

درس ریاضی

گزینه ۴

۱

کنکور سراسری علوم تجربی داخل ۱۳۹۴

قلمچی علوم تجربی دوازدهم آزمون شماره ۱ تابستان ۱۳۹۸

گام اول

ریشه‌های معادله موردنظر از معکوس ریشه‌های معادله داده شده یک واحد کمتر است، بنابراین ریشه‌های آن به صورت $1 - \frac{1}{\alpha}$ و $1 - \frac{1}{\beta}$ است.

گام دوم

روابط مجموع و حاصل ضرب ریشه‌ها را می‌نویسیم:

$$2x^2 - 3x - 1 = 0 \Rightarrow \begin{cases} S = \alpha + \beta = \frac{3}{2} \\ P = \alpha\beta = \frac{-1}{2} \end{cases}$$

ریشه‌های معادله موردنظر به صورت $1 - \frac{1}{\alpha}$ و $1 - \frac{1}{\beta}$ است، لذا:

$$S' = \left(1 - \frac{1}{\alpha}\right) + \left(1 - \frac{1}{\beta}\right) = \frac{\alpha + \beta}{\alpha\beta} - 2 = \frac{\frac{3}{2}}{\frac{-1}{2}} - 2 = -5$$

$$P' = \left(1 - \frac{1}{\alpha}\right)\left(1 - \frac{1}{\beta}\right) = \frac{1}{\alpha\beta} - \frac{1}{\alpha} - \frac{1}{\beta} + 1$$

$$= \frac{1 - (\alpha + \beta)}{\alpha\beta} + 1 = \frac{1 - \frac{3}{2}}{\frac{-1}{2}} + 1 = 2$$

پس معادله به صورت زیر است:

$$x^2 - S'x + P' = 0 \Rightarrow x^2 + 5x + 2 = 0$$

مجموع ضرایب معادله برابر با صفر است، بنابراین یکی از ریشه‌های این معادله $x = 1$ می‌باشد. حال معادله را تجزیه می‌کنیم تا ریشه‌های دیگر را به دست آوریم.

$$\begin{array}{r} x^3 + (a-1)x^2 + (4-a)x - 4 \left| \frac{x-1}{x^2+ax+4} \right. \\ \underline{-(x^3 - x^2)} \\ ax^2 + (4-a)x - 4 \\ \underline{-(ax^2 - ax)} \\ 4x - 4 \\ \underline{-(4x - 4)} \\ 0 \end{array}$$

بنابراین داریم:.

$$x^3 + (a-1)x^2 + (4-a)x - 4 = (x-1)(x^2 + ax + 4)$$

معادله دارای سه ریشه مثبت است، در نتیجه باید معادله $x^2 + ax + 4$ دو ریشه متمایز مثبت داشته باشد. پس در معادله $x^2 + ax + 4$ شرایط زیر باید برقرار باشد:

$$\begin{cases} \Delta > 0 \Rightarrow a^2 - 16 > 0 \Rightarrow a < -4 \text{ یا } a > 4 \\ P = \frac{c}{a} > 0 \Rightarrow \frac{4}{1} > 0 \quad \checkmark \\ S = -\frac{b}{a} > 0 \Rightarrow -\frac{a}{1} > 0 \Rightarrow a < 0 \end{cases}$$

$$\xrightarrow{\text{اشتراک}} a < -4$$

همچنین ریشه معادله $x^2 + ax + 4$ نباید $x = 1$ باشد ($a \neq -5$). بنابراین مجموعه جواب برابر است با:

$$a < -4, a \neq -5$$

برای اینکه تابع دارای دو ریشه حقیقی منفی باشد، باید سه شرط زیر برقرار باشد:

$$(m - 6)x^2 - 2mx - 3 = 0$$

$$1) \Delta > 0 \Rightarrow (2m)^2 - 4(m - 6)(-3) > 0$$

$$4m^2 + 4(3m - 18) > 0$$

$$m^2 + 3m - 18 > 0 \Rightarrow (m + 6)(m - 3) > 0 \Rightarrow \begin{cases} m > 3 \\ \text{یا} \\ m < -6 \end{cases}$$

$$2) -\frac{b}{a} < 0 \Rightarrow \frac{2m}{m - 6} < 0 \Rightarrow 0 < m < 6$$

$$3) \frac{c}{a} > 0 \Rightarrow \frac{-3}{m - 6} > 0 \Rightarrow m - 6 < 0 \Rightarrow m < 6$$

اشتراک جواب‌ها: $3 < m < 6$

کنکور سراسری علوم تجربی داخل ۱۳۹۷

علوی ریاضی و فیزیک یازدهم آزمون شماره ۱۴۰۲

شرط آنکه معادله درجه دومی، ۲ ریشه حقیقی مثبت داشته باشد این است که $\Delta > 0$ ، $S = \frac{-b}{a} > 0$ و $P = \frac{c}{a} > 0$ باشند.

$$x^2 + (m - 2)x + m + 1 = 0$$

$$S = \frac{-b}{a} = \frac{-(m - 2)}{1} > 0 \Rightarrow m - 2 < 0 \Rightarrow m < 2$$

$$P = \frac{c}{a} = \frac{m + 1}{1} > 0 \Rightarrow m > -1$$

از اشتراک دو شرط بالا $-1 < m < 2$ به دست می‌آید و گزینه‌های ۲، ۳ و ۴ حذف می‌شوند؛ پس اصلاً نیازی به بررسی $\Delta > 0$ نیست ولی ما شرط $\Delta > 0$ را هم بررسی می‌کنیم:

$$\Delta > 0 \Rightarrow (m - 2)^2 - 4(m + 1) > 0 \Rightarrow m^2 - 4m + 4 - 4m - 4 > 0$$

$$\Rightarrow m^2 - 8m > 0 \Rightarrow \begin{cases} m > 8 \\ \text{یا} \\ m < 0 \end{cases}$$

از اشتراک $-1 < m < 2$ با شرط بالا به این نتیجه می‌رسیم: $-1 < m < 0$

کنکور سراسری علوم تجربی خارج از کشور ۱۳۹۷

می‌دانیم اگر α و β ریشه‌های معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ باشد، آنگاه داریم:

$$s = \alpha + \beta = -\frac{b}{a}, \quad p = \alpha\beta = \frac{c}{a}$$

مجموع ریشه‌ها با معکوس حاصل ضرب ریشه‌ها برابر است، پس داریم:

$$s = \frac{1}{p} \Rightarrow \alpha + \beta = \frac{1}{\alpha\beta}$$

$$\Rightarrow -\frac{2m-1}{3} = \frac{1}{\frac{(2-m)}{3}} \Rightarrow \frac{-2m+1}{3} = \frac{3}{2-m}$$

طرفین وسطین $\rightarrow -4m + 2m^2 + 2 - m = 9 \Rightarrow 2m^2 - 5m - 7 = 0$

$$\xrightarrow{a+c=b} \begin{cases} m = -1 \\ m = -\frac{c}{a} = \frac{7}{2} \end{cases}$$

طبق صورت مسئله، معادله داده شده دارای دو ریشه حقیقی است، پس باید $\Delta > 0$ باشد. حال مقدار m را در معادله جایگذاری می‌کنیم:

$$\begin{cases} m = -1 \Rightarrow 3x^2 + (-2-1)x + 2 + 1 = 0 \Rightarrow 3x^2 - 3x + 3 = 0 \Rightarrow \Delta < 0 \text{ غ ق ق} \\ m = \frac{7}{2} \Rightarrow 3x^2 + (2 \times \frac{7}{2} - 1)x + 2 - \frac{7}{2} = 0 \Rightarrow 3x^2 + 6x - \frac{3}{2} = 0 \Rightarrow \Delta > 0 \text{ ق ق} \end{cases}$$

بنابراین $m = \frac{7}{2}$ است.

برای اینکه معادله درجه دوم دارای دو ریشه مثبت باشد باید $\Delta > 0$ ، $p > 0$ و $s > 0$ باشد، بنابراین داریم:

$$۱) \Delta > 0 \Rightarrow m^2 - 4 \times 2 \times (m + 6) = m^2 - 8m - 48 > 0$$

$$\Rightarrow \underbrace{(m - 12)(m + 4)}_p > 0$$

x	$-\infty$	-4	12	$+\infty$	
p(x)	$\frac{+}{\infty}$		-		$\frac{+}{\infty}$

$$\Rightarrow m < -4 \text{ یا } m > 12$$

$$۲) p > 0 \Rightarrow p = -\frac{b}{a} = \frac{-m}{2} > 0 \Rightarrow m < 0$$

$$۳) s > 0 \Rightarrow s = \frac{c}{a} = \frac{m + 6}{2} > 0 \Rightarrow m > -6$$

حال از حدود m در (۱)، (۲) و (۳) اشتراک می‌گیریم، در نتیجه داریم:

$$m \in (-6, -4)$$

$$x^2 + x - 5 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 + x_2 = -1 \\ x_1 x_2 = -5 \end{cases}$$

ابتدا معادله‌ای می‌سازیم که ریشه‌های آن $x_1 + 1$ و $x_2 + 1$ باشد برای این منظور کافی است از x ها یک واحد کم کنیم:

$$(x-1)^2 + (x-1) - 5 = 0 \Rightarrow x^2 - x - 5 = 0$$

اگر ریشه‌ها α و β باشد:

$$(\alpha + \beta) = 1, \quad \alpha\beta = -5$$

حال معادله‌ای می‌سازیم که ریشه‌های آن $\frac{1}{\alpha^3}$ و $\frac{1}{\beta^3}$ باشد:

$$S_{New} = \frac{1}{\alpha^3} + \frac{1}{\beta^3} = \frac{\alpha^3 + \beta^3}{(\alpha\beta)^3} = \frac{(1)^3 - 3(1)(-5)}{-125} = -\frac{16}{125}$$

$$P_{New} = \frac{1}{\alpha^3} \times \frac{1}{\beta^3} = \frac{1}{(\alpha\beta)^3} = -\frac{1}{125}$$

$$\Rightarrow x^2 - \left(-\frac{16}{125}\right)x - \frac{1}{125} \Rightarrow 125x^2 + 16x - 1 = 0$$

کنکور سراسری علوم تجربی داخل ۱۴۰۰

$$-\frac{b}{a} = -\frac{c}{a} + 2 \Rightarrow b = c - 2a \Rightarrow 2a = c - b$$

$$2 \leq 2a \leq 18 \Rightarrow 2 \leq c - b \leq 18$$

چون $c - b$ برابر با $2a$ است، پس عددی زوج است:

اگر $c - b = 2$ باشد، ۷ حالت وجود دارد

اگر $c - b = 4$ باشد، ۵ حالت وجود دارد.

اگر $c - b = 6$ باشد، ۳ حالت وجود دارد.

اگر $c - b = 8$ باشد، ۱ حالت وجود دارد.

پس در کل ۱۶ حالت داریم.

کنکور سراسری علوم تجربی داخل ۱۴۰۰

$$\begin{aligned} & \left(\sqrt{x^2} + \frac{1}{\sqrt{x^2}} + 1 \right) \left(\sqrt{x^2} - 1 \right) = 2\sqrt{x} \\ & \left(\frac{\sqrt{x^2} + \sqrt{x^2} + 1}{\sqrt{x^2}} \right) \left(\sqrt{x^2} - 1 \right) = 2\sqrt{x} \\ & \xrightarrow{\times \sqrt{x^2}} \left(\underbrace{\sqrt{x^2}}_a + \underbrace{\sqrt{x^2}}_{ab} + \underbrace{1}_{b^2} \right) \left(\underbrace{\sqrt{x^2}}_a - \underbrace{1}_b \right) = 2x \\ & \Rightarrow x^2 - 1 = 2x \Rightarrow x^2 - 2x - 1 = 0 \end{aligned}$$

جمع ریشه‌ها برابر $\frac{-b}{a}$ است: $\frac{-b}{a} = 2$

کنکور سراسری علوم تجربی داخل ۱۴۰۰

پول علی و اکرم را به ترتیب x و y در نظر می‌گیریم:

$$\begin{aligned} x + y &= 100 \Rightarrow x = 100 - y \\ (x - 10)(y + 10) &= 475 \xrightarrow{x=100-y} (100 - y - 10)(y + 10) = 475 \\ \Rightarrow y^2 - 80y - 425 &= 0 \Rightarrow (y - 85)(y + 5) = 0 \Rightarrow \begin{cases} y = 85 \\ y = -5 \end{cases} \end{aligned}$$

کنکور سراسری علوم تجربی خارج از کشور ۱۴۰۰

$$\left| -\frac{b}{a} - \left(-\frac{c}{a}\right) \right| = 2 \Rightarrow \left| -\frac{b}{a} + \frac{c}{a} \right| = 2 \Rightarrow |c - b| = 2a \Rightarrow \begin{cases} c - b = 2a \\ \text{یا} \\ c - b = -2a \Rightarrow b - c = 2a \end{cases}$$

ابتدا حالتی که $c - b = 2a$ باشد را بررسی می‌کنیم، حالت دوم نیز مشابه است. چون a یک رقم طبیعی است پس $2a$ زوج و مثبت است. حالت‌های زیر رخ می‌دهد:
 (۱) اگر $c - b = 2$ باشد، آن‌گاه برای c مقادیر $\{3, 4, 5, 6, 7, 8, 9\}$ وجود دارد. (حالت ۷)
 (۲) اگر $c - b = 4$ باشد، آن‌گاه برای c مقادیر $\{5, 6, 7, 8, 9\}$ وجود دارد. (حالت ۵)
 (۳) اگر $c - b = 6$ باشد، آن‌گاه برای c مقادیر $\{7, 8, 9\}$ وجود دارد. (حالت ۳)
 (۴) اگر $c - b = 8$ باشد، آن‌گاه برای c مقادیر $\{9\}$ وجود دارد. (حالت ۱)
 بنابراین کل حالت‌ها برابر است با:

$$2(1 + 3 + 5 + 7) = 2 \times 16 = 32$$

تذکر: باتوجه به اینکه به ازای $a, b, c \in \{1, 2, \dots, 9\}$ دلتا همواره مثبت است، بنابراین کل حالات به دست آمده قابل قبول می‌باشد.

کنکور سراسری علوم تجربی خارج از کشور ۱۴۰۰

برای y ‌های مثبت داریم $y = 2\sqrt{x}$ و نقاط روی آن را $N(x, 2\sqrt{x})$ در نظر می‌گیریم:

$$MN = \sqrt{(x - 3)^2 + (2\sqrt{x} - 0)^2} = \sqrt{x^2 - 2x + 9}$$

$$\min(MN) = \sqrt{\frac{-\Delta}{4a}} = \sqrt{-\frac{4 - 36}{4}} = \sqrt{8} = 2\sqrt{2}$$

کنکور سراسری علوم تجربی خارج از کشور ۱۴۰۰

$$x^y - x - 4 = 0 \Rightarrow \begin{cases} x_1 + x_2 = 1 \\ x_1 x_2 = -4 \end{cases}$$

ریشه‌های معادله جدید را α و β می‌نامیم و S و P جدید می‌سازیم:

$$\begin{aligned} S_{\text{new}} &= \alpha + \beta = \left(x_2^3 + \frac{1}{x_1}\right) + \left(x_1^3 + \frac{1}{x_2}\right) \\ &= \left(5x_1 + 4 - \frac{x_2}{4}\right) + \left(5x_2 + 4 - \frac{x_1}{4}\right) = 8 + \left(5 - \frac{1}{4}\right) \times 1 = 13 - \frac{1}{4} = \frac{51}{4} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} P_{\text{new}} &= \left(x_2^3 + \frac{1}{x_1}\right)\left(x_1^3 + \frac{1}{x_2}\right) \\ &= (x_1 x_2)^3 + x_2^3 + x_1^3 + \frac{1}{x_1 x_2} = (-4)^3 + (1)^3 - 2(-4) + \frac{1}{-4} \\ &= -64 + 1 + 8 - \frac{1}{4} = -55 - \frac{1}{4} = \frac{-221}{4} \end{aligned}$$

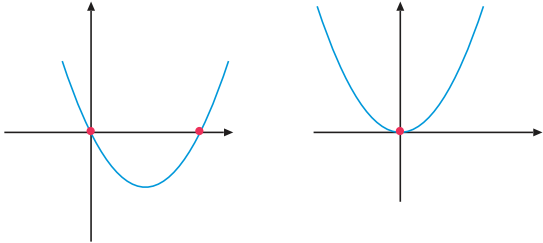
با S و P به دست آمده معادله جدید را می‌سازیم:

$$x^y - Sx + P = 0 \Rightarrow x^y - \frac{51}{4}x - \frac{221}{4} = 0 \Rightarrow 4x^y = 51x + 221$$

$$y = ax^2 + (3 + 2a)x = x(ax + 3 + 2a) = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x = 0 \\ ax + 3 + 2a = 0 \Rightarrow x = -\frac{3 + 2a}{a} \end{cases}$$

سهمی از ناحیه سوم عبور نمی‌کند، بنابراین به صورت شکل‌های زیر می‌تواند باشد:



$$\text{سهمی روبه بالا} \Rightarrow a > 0 \quad (*)$$

$$\text{ریشه غیر صفر} > 0 \Rightarrow -\frac{3 + 2a}{a} > 0 \Rightarrow \frac{3 + 2a}{a} < 0$$

$$\xrightarrow{a > 0} 3 + 2a < 0 \Rightarrow a < -\frac{3}{2}$$

بنابراین طبق (*) برای a مقداری یافت نشد.

کنکور سراسری علوم تجربی داخل ۱۴۰۱

ریشه‌های معادله را α و β در نظر می‌گیریم، حال داریم:

$$\alpha + \beta = \frac{a}{3} \xrightarrow{\beta = 3\alpha} \alpha + 3\alpha = \frac{a}{3} \Rightarrow 4\alpha = \frac{a}{3} \Rightarrow a = 12\alpha$$

$$\alpha \cdot \beta = \frac{4}{3} \xrightarrow{\beta = 3\alpha} \alpha \cdot 3\alpha = \frac{4}{3} \Rightarrow \alpha^2 = \frac{4}{9} \Rightarrow \alpha = \pm \frac{2}{3}$$

$$a = 12\alpha = 12\left(\pm \frac{2}{3}\right) = \pm 8 \Rightarrow 8 - (-8) = 16$$

کنکور سراسری علوم تجربی داخل ۱۴۰۱

$$S = \frac{-(-(a^2 + b^2 - 12))}{1} \Rightarrow a + b = a^2 + b^2 - 12$$

$$a + b = (a + b)^2 - 2ab - 12 \quad (I)$$

$$\text{از طرفی: } P = \frac{a + b - 1}{1} \Rightarrow ab = (a + b) - 1$$

$$\xrightarrow{\text{جایگذاری در رابطه (I)}} a + b = (a + b)^2 - 2(a + b) + 2 - 12$$

$$\Rightarrow (a + b)^2 - 3(a + b) - 10 = 0$$

$$\Rightarrow \begin{cases} a + b = \frac{3 + \sqrt{49}}{2} \Rightarrow a + b = 5 \\ a + b = \frac{3 - \sqrt{49}}{2} \Rightarrow a + b = -2 \end{cases} \quad \checkmark \text{ قابل قبول}$$

کنکور سراسری علوم تجربی خارج از کشور ۱۴۰۱